

Bruselj, 7. december 2018
(OR. en)

15272/18

JAI 1258
COPEN 437
DROIPEN 197
GENVAL 44
CATS 94
EUROJUST 172
EJN 59
EJUSTICE 175

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	7. december 2018
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	14540/18 + COR 1
Zadeva:	Vzajemno priznavanje v kazenskih zadevah – sklepi Sveta (7. december 2018)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o spodbujanju vzajemnega priznavanja s krepitvijo medsebojnega zaupanja, ki jih je Svet sprejel na 3661. zasedanju 6. in 7. decembra 2018.

Sklepi Sveta

„Spodbujanje vzajemnega priznavanja s krepitvijo medsebojnega zaupanja“

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob opozarjanju, da v skladu s členom 82(1) PDEU pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah v Uniji temelji na načelu vzajemnega priznavanja sodb in sodnih odločb;

ob upoštevanju, da to načelo v praksi pomeni, da pristojni organ v eni državi članici pošlje sodbo ali sodno odločbo pristojnemu organu v drugi državi članici, ki nato izvrši takšno odločbo, kot da bi šlo za njegovo (ob upoštevanju pravil, ki se uporabljajo);

ob potrjevanju, da načelo vzajemnega priznavanja temelji na medsebojnem zaupanju, razvitem na podlagi skupnih vrednot držav članic glede spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in človekovih pravic, tako da je lahko vsak organ prepričan, da drugi organi uporabljajo enakovredne standarde varstva pravic v svojih kazenskoopravnih sistemih;

ob poudarjanju, da je pravica do poštenega sojenja, del česar je med drugim tudi zahteva po neodvisnosti pravosodja, ključnega pomena za učinkovito varstvo temeljnih pravic, saj zagotavlja varstvo vseh pravic posameznikov, ki izhajajo iz prava EU in nacionalnega prava, ter varovanje skupnih vrednot držav članic, kot je določeno v členu 2 PEU, zlasti pravno državo;

ob ugotavljanju, da na medsebojno zaupanje lahko slabo vplivajo številni vidiki, predvsem praktični ali politični, ter da si je zato treba nenehno prizadevati za njegovo spodbujanje in krepitev;

ob upoštevanju, da se taka vprašanja med drugim nanašajo na razlike pri izvajanju in uporabi prava Unije, pravno državo in še posebej občutljiva področja v zvezi s temeljnimi pravicami, kot so razmere med pridržanjem in trajanje pripora v predkazenskem postopku;

ob opozarjanju, da so ministri na neformalnem sestanku 12. in 13. julija 2018 razpravljali o najnovejšem razvoju dogodkov, ki za načelo vzajemnega priznavanja predstavljajo izziv, pa tudi o zadevni sodni praksi Sodišča EU (SEU);

ob hkratnem opozarjanju, da so delegacije na seji odbora CATS 18. septembra 2018 razpravljale o dokumentu, v katerem je predsedstvo predstavilo težave in ovire, ki se pojavljajo v zvezi z uporabo instrumentov vzajemnega priznavanja, in predlogih za morebitne ukrepe (dokument 11956/18);

ob opozarjanju, da so na seji Sveta (pravosodje in notranje zadeve) 11. oktobra 2018 ministri predstavili prispevke o najboljših praksah in ukrepih za okrepitev vzajemnega priznavanja in medsebojnega zaupanja, ter o praktičnih in pravnih ukrepih, sprejetih v odziv na nedavni razvoj dogodkov, zlasti v sodni praksi SEU in sodni praksi Evropskega sodišča za človekove pravice (dokument 12492/18) –

SPREJEL NASLEDNJE SKLEPE:

1. **Države članice** morajo upoštevati, da je učinkovitost in uspešnost instrumentov EU za vzajemno priznavanje, zlasti tistih, ki imajo pravno obliko okvirnih sklepov ali direktiv, v veliki meri odvisna od ustrezne nacionalne zakonodaje, ki se oblikuje in sprejme v skladu z navedenimi instrumenti.

2. **Države članice** naj se zavedajo, kako pomembno je, da se direktiva o procesnih pravicah¹ začne izvajati pravočasno in pravilno, da bi zagotovili pravico do poštenega sojenja.
3. **Države članice** bi morale še naprej zagotavljati neodvisnost in nepristranskost sodišč in sodnikov, saj je to del bistva temeljne pravice do poštenega sojenja, kot jo zagotavlja drugi odstavek člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
4. **Države članice** opozarjamo, da je v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije mogoče zavrnitev izvršitve sodne odločbe ali sodbe, ki je bila izdana na podlagi instrumenta vzajemnega priznavanja, upravičiti samo v izjemnih okoliščinah in ob upoštevanju, da v skladu z načelom primarnosti prava EU države članice ne morejo zahtevati, da bi druga država članica zagotavljala nacionalno raven varstva temeljnih pravic, ki je višja od ravni določene s pravom Unije. Posledično bi bilo treba vsak primer neizvršitve na podlagi kršitve temeljnih pravic uporabljati omejevalno in v skladu s pristopom, ki ga je razvilo SEU v svoji sodni praksi.
5. **Države članice** naj uvedejo zakonodajo, ki omogoča, da kadar je primerno, uporabijo alternativne ukrepe namesto pridržanja, da bi zmanjšale zasedenost v objektih za pridržanje, s čimer se spodbuja cilj socialne rehabilitacije in tudi dejstvo, da na medsebojno zaupanje pogosto slabo vplivajo slabe razmere v objektih za pridržanje in problem prenatrpanosti zaporov.
6. **Države članice in Komisija** naj spodbujajo stalno usposabljanje sodnikov, tožilcev in drugih pravosodnih delavcev, tudi na področju temeljnih pravic v kazenskih postopkih, saj to lahko izboljša uporabo instrumentov EU, ki temeljijo na vzajemnem priznavanju, krepijo naj medsebojno zaupanje na evropskem pravosodnem območju z organizacijo seminarjev in izmenjav v pravosodju, ter poskrbijo za zadostno financiranje dejavnosti usposabljanja na tem področju na nacionalni in evropski ravni, zlasti tistih, ki jih organizira Evropska mreža institucij za izobraževanje v pravosodju (EJTN).

¹ Direktive 2010/64, 2012/13, 2013/48, 2016/343, 2016/800 in 2016/1919 za države članice, za katere so zavezujoče.

7. **Države članice** naj imenujejo strokovnjake – ki so lahko nacionalne kontaktne točke Evropske pravosodne mreže (EJN) – v svoji pristojnosti kot specialiste na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, tako da bodi lahko zagotavljali pomoč drugim pravosodnim delavcem pri uporabi vseh ustreznih instrumentov EU, vključno s tistimi, ki temeljijo na načelu vzajemnega priznavanja.
8. **Države članice** naj, če je mogoče s finančno podporo EU, spodbujajo izmenjave med pravosodnimi delavci iz različnih držav članic ter druge stike med takimi pravosodnimi delavci, saj to lahko okrepi medsebojno zaupanje in spodbudi učinkovito uporabo načela vzajemnega priznavanja;
9. **Države članice** naj izmenjujejo najboljše prakse za okrepitev vzajemnega priznavanja in medsebojnega zaupanja, tudi v COPEN ali CATS;
10. **Države članice** naj pripravijo (nezavezujoče) smernice glede uporabe instrumentov EU za vzajemno priznavanje, da bi tako pomagale pravosodnim delavcem razumeti, kako naj se razlaga in uporablja nacionalna zakonodaja, s katero se izvajajo instrumenti EU.
11. **Države članice naj** spodbujajo pravosodne delavce, da v celoti izkoristijo možnosti EJN in Eurojusta, v skladu z njunima pristojnostma, za pomoč pravosodnim delavcem pri pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah.
12. **Države članice** naj zlasti spodbujajo pravosodne delavce k uporabi praktičnih orodij za pravosodno sodelovanje in (elektronskih) potrdil in certifikatov instrumentov vzajemnega priznavanja, ki so na voljo na spletni strani EJN, saj bi to lahko olajšalo uporabo navedenih instrumentov.

13. **Države članice** naj spodbujajo pravosodne delavce, ki delujejo kot izvršilni organi v postopkih vzajemnega priznavanja, da začnejo dialog in neposredno posvetovanje z organi izdajatelji v drugih državah članicah, kadar koli je to primerno, zlasti pred odločanjem, da ne bodo priznali ali izvršili sodne odločbe ali sodbe, ki je poslana v okviru takih postopkov.
14. Države članice naj zagotovijo, da imajo kontaktne točke EJR zmogljivosti, da lahko poleg svojih rednih dolžnosti in nalog opravljajo tudi naloge, ki jih imajo kot kontaktne točke EJR, kot je poudarjeno v končnem poročilu šestega kroga medsebojnih ocenjevanj (priporočilo št. 7), tako da lahko EJR še naprej učinkovito izvaja svoje naloge, tudi na področju vzajemnega priznavanja.
15. **Države članice**, ki so predložile izjave (pridržke) v zvezi z instrumentom vzajemnega priznavanja, naj preverijo, ali se ta izjava lahko umakne, da bi spodbudili enotno uporabo zadevnega instrumenta.
16. **Države članice** naj spodbujajo aktivno udeležbo pristojnih predstavnikov na konferenci o prenatrpanosti zaporov, ki jo bo s podporo Evropske komisije organiziral Svet Evrope 24. in 25. aprila 2019, ter na konferenci o sedanjih izzivih evropskega kazenskega sistema, ki bo potekala v okviru romunskega predsedovanja Svetu Evropske unije.
17. **Države članice in Komisija** naj prednostno vzpostavijo digitalni sistem izmenjave E-dokazi kot varen način pošiljanja evropskega preiskovalnega naloga in zaprosil in odgovorov v okviru medsebojne pravne pomoči.
18. **Komisija** naj po potrebi uporabi svoje pristojnosti, da zagotovi, da se instrumenti EU o pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah in na področju procesnih pravic izvajajo pravočasno in ustrezno.

19. **Komisija** naj zagotovi praktične smernice o zadnji sodni praksi SEU, zlasti o sodni praksi v zadevi *Aranyosi*, pa tudi o tem, kje je mogoče najti ustrezne vire za pravosodne delavce, ki vsebujejo objektivne, zanesljive in ustrezno posodobljene informacije o zavodih za prestajanje kazni in razmerah v zaporih v državah članicah.

20. **Svet** poziva države članice, naj preučijo možnost prevoda informativnega gradiva Sveta Evrope o pogojih pridržanja in obravnavanja zapornikov v svoje uradne jezike in te prevode dale Svetu Evrope za objavo na njegovem spletnem mestu.

21. **Komisija** naj v posvetovanju z državami članicami še naprej razvija in redno posodablja svoj priročnik o evropskem nalogu za prijetje, tudi ob upoštevanju nedavne sodne prakse SEU in najboljših praks za njeno pravilno uporabo, in oblikuje priročnike o drugih instrumentih vzajemnega priznavanja, ki se v celoti izvajajo v državah članicah, npr. okvirnih sklepov o zapornih kaznih² in spremljevalnih ukrepih³, v prihodnosti pa tudi o direktivi o evropskem preiskovalnem nalogu⁴ in uredbi o zamrznitvi in zablembi premoženja⁵, ter tako spodbuja pravilno izvajanje in uporaba navedenih instrumentov.

22. **Komisija** naj pošlje uradna obvestila držav članic o instrumentih vzajemnega priznavanja EU in drugih instrumentih, relevantnih za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah, v vsaj enem splošno razumljivem jeziku EU mreži EJN, tako da jih ta lahko objavi na svoji spletni strani.

² Okvirni sklep 2008/909.

³ Okvirni sklep 2008/947.

⁴ Direktiva 2014/41.

⁵ Uredba 2018/1805.

23. **Komisija** naj še naprej organizira srečanja s strokovnjaki in pravosodnimi delavci, da bi razpravljali o vprašanjih v zvezi z vzajemnim priznavanjem, poveča pogostost in intenzivnost tovrstnih srečanj, ter, če je to koristno, da rezultate teh srečanj na voljo pravosodnim delavcem;
24. **Komisija** naj spodbuja optimalno rabo sredstev v okviru finančnih programov EU, če so na voljo, da se okrepi in spodbuja pravosodno sodelovanje med državami članicami, tudi z namenom modernizacije objektov za pridržanje v državah članicah in podpore državam članicam pri obravnavi problema neustreznih pogojev pridržanja, saj to lahko škodljivo vpliva na uporabo instrumentov vzajemnega priznavanja.
25. **Komisija, Svet in Evropski parlament** naj pripravijo instrumente vzajemnega priznavanja, vključno z obrazci in potrdili, na jasnejši, natančnejši in uporabniku bolj prijazen način, in naj si pri tej pripravi prizadevajo za večjo usklajenost, da bi pravosodnim delavcem olajšali uporabo teh instrumentov. Kjer je to primerno, bi bilo treba v ta namen zaprositi za podporo Eurojusta in EJNI.
26. **Eurojust** naj nadaljuje svoje operativno in strateško delo v zvezi s projekti za instrumente za vzajemno priznavanje, da bi olajšal uporabo teh instrumentov.
27. **Eurojust in EJNI** naj še naprej igrata dejavno vlogo pri odpravljanju ovir in pri ugotavljanju najboljših praks na področju vzajemnega priznavanja ter na srečanjih s pravosodnimi delavci pozornost še naprej redno namenjata instrumentom vzajemnega priznavanja .
28. **EJNI** naj še naprej izboljšuje svoje spletišče s praktičnimi informacijami o, med drugim, instrumentih vzajemnega priznavanja, saj se je to izkazalo za zelo koristno orodje za pravosodne delavce.

29. **EJTN** naj še naprej organizira izobraževanja o pravu Unije, tudi o pomenu Listine Evropske unije o temeljnih pravicah za delovanje instrumentov vzajemnega priznavanja v kazenskih zadevah, ter izmenjave med pravosodnimi delavci.

30. **Svet** naj določi praktično delovanje nekaterih instrumentov vzajemnega priznavanja kot temo devetega kroga medsebojnega ocenjevanja.

31. **Predsedstvo** naj še naprej namenja primerno pozornost, tudi na politični ravni, vprašanju vzajemnega priznavanja in medsebojnega zaupanja, zlasti z zagotavljanjem redne izmenjave mnenj o tem vprašanju, da bi spodbudilo uporabo instrumentov, ki temeljijo na načelu vzajemnega priznavanja.
